

СНСД
20 година за Српску

20 година за Српску

СНСД
20 година за Српску

„20 година за Српску”
СНСД 1996/2016

СНСД

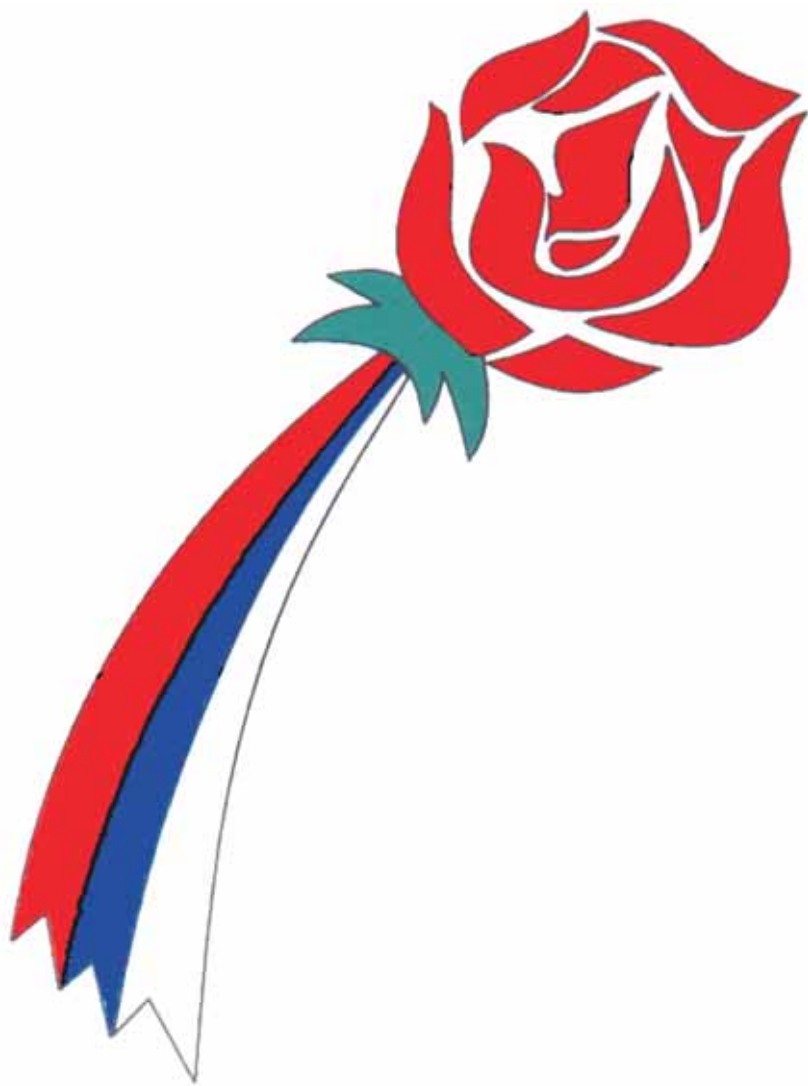
СТРАНКА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА настала је одмах након закључења Дејтонског мировног споразума и завршетка грађанског рата у Босни и Херцеговини. Већ у јануару 1996. године обављене су припреме, да би 5. марта 1996. у регистар политичких организација била уписана СТРАНКА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА. Тиме је КЛУБ НЕЗАВИСНИХ ПОСЛАНИКА који је 1993. године у Народној скупштини Републике Српске основао Милорад Додик, као опозиција тадашњој власти СДС-а, прерастао у нову странку. Одредница – НЕЗАВИСНИ, нашла се послије и у називу странке. Док су друге странке настајале по нечијем утицају, као филијале изванграничних структура или биле настављачи ранијих политичких организација, једино је СНСД била аутохтона и аутономна странка.

Први вишестраначки избори у Босни и Херцеговини, тадашњој републици у саставу СФР Југославије, одржани су 18. новембра 1990. године. Милорад Додик је изабран за посланика у Народној скупштини Босне и Херцеговине као члан Савеза реформских снага који је предводио Анте Марковић, последњи предсједник Владе Југославије. Након што су муслимански и хрватски посланици у Скупштини БиХ донијели Декларацију о независности, прегласавајући српске посланике, већина српских посланика, укључујући и Милорада Додика, 24. октобра 1991. године напушта Скупштину БиХ и формира Скупштину српског народа у БиХ. Ова скупштина деветог јануара 1992. године проглашава Српску Републику Босну и Херцеговину, што је касније промијењено у назив Република Српска.

На првом страначком сабору у јуну 1996. године изабран је Главни одбор Странке, а Милорад Додик за предсједника и Ненад Баштинац за генералног секретара.

Ненад Баштинац | Први генерални секретар СНСД-а и један од оснивача

Први лого странке | 1996. година

Милорад Додик | Говори на митингу коалиције „Слога”

20 година за Српску

Кренуло се у формирање општинских организација и са припремама за изборе у септембру 1996. године. Формирано је десетак општинских одбора Странке. СНСД је на тим првим послеријатним изборима наступао у оквиру коалиције „Савез за мир и прогрес“ задобивши једно посланичко мјесто у Народној скупштини Републике Српске. На локалним изборима 1997. године, СНСД је победио у двије општине - Лакташима и Српцу, гдје успијева са коалиционим партнерима да формира локалну општинску власт.

На ванредним републичким изборима које је 1997. године расписала предсједница Републике Српске Биљана Плавшић, СНСД је освојио два посланичка мандата. Посланици су постали Милорад Додик и Ненад Баштинац. Формирање Владе након тих избора, било је један од најважнијих догађаја за СНСД, али и за Републику Српску. За предсједника Владе изабран је Милорад Додик, а министри су били из реда два садашња коалициона партнера, тако да је то и најдуговјечнија политичка коалиција на Балкану. Због свог залагања за примјену Дејтонског споразума, Странка је имала подршку међународне заједнице и Високог представника у БиХ.

На општим изборима 1998. године, СНСД осваја шест мандата у Народној скупштини Републике Српске. Због опструкције СДС-а и СРС-а након ових избора није дошло до формирања Владе иако је Милорад Додик имао подршку 49 посланика од укупно 83 у Народној скупштини. Тако је Влада изабрана 1998. наставила рад све до општих избора 2000. године на којима СНСД осваја 11 посланичких мјеста у Народној скупштини Републике Српске и једног у Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ. Двије године касније 2002. осваја 19 мандата у Народној скупштини Српске и три у Представничком дому Парламента БиХ.

Милорад Додик, Душанка Мајкић и Крстан Симић | У изборној кампањи 1998. године

Милорад Додик, Биљана Плавшић и Живко Радишић | Лидери коалиције „Слога“

Милорад Додик и Рајко Васић

Важна подршка свим кампањама из канцеларије СНСД-а

Из кампање 2000. године

20 година за Српску

Период од 11. јануара 2001. до 1. марта 2006. године је вријеме опозиционог дјеловања Странке. Тај период је искориштен за организационо јачање и омасовљење странке. Док су се друге странке на политичкој сцени Српске цијепале, Странка независних социјалдемократа је цијело вријеме окупљала друге мање сродне странке и расла. Тако су СНСД-у пришле Социјал-либерална странка, Демократска странка за Бањалуку и Крајину, Нова радничка странка, а 1. маја 2002. године, спојиле су се Странка независних социјалдемократа и Демократска социјалистичка партија у САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛ-ДЕМОКРАТА.

Почетком 2006. године, у времену великих политичких притисака на Републику Српску и покушаја такозване реформе полиције која је заправо била неуставни покушај промјене Устава Републике Српске и БиХ, СНСД формира Владу Републике Српске. Милорад Додик је по други пут изабран за премијера Републике Српске. Игор Радојичић је изабран за предсједника Народне скупштине Републике Српске. Ову функцију је обављао од 2006 до 2014. године.

Општи избори у БиХ одржани су октобра 2006. године и на њима СНСД добија огромну подршку бирача освојивши 41 посланичко мјесто у Народној скупштини Српске, а у Представничком дому Парламента БиХ седам посланика, као странка са највећим бројем бирача у БиХ. Милорад Додик је након ових избора по трећи пут премијер Републике Српске, а Милан Јелић први предсједник Републике Српске из СНСД-а као и Небојша Радмановић српски члан Предсједништва БиХ, који је то био у још једном мандату до 2014. године. Након изненадне смрти Милана Јелића 2007. године, на приједлог СНСД-а за предсједника Републике изабран је академик Рајко Кузмановић.

МИ што МОЖЕ!

СТРАНКА
НЕЗАВИСНИХ
СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА
СНСД - Милор -

Исти
ДОБРОМ
ОД ИСТИМ
ДОБОМ

Кандидати СНСД-а на локалним изборима 2000. године

Милорад Додик и Рајко Кузмановић

**ПРВИ САБОР
САВЕЗА НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА**
БАЊА ЛУКА, ПРВИ МАЈ 2002.

Сабор уједињења | Први сабор Савеза независних социјалдемократа

Сабор уједињења | Први сабор Савеза независних социјалдемократа

Други сабор СНСД-а | 2003. година

Протести | 23.03.2004. године

Екипа | Фудбалска екипа СНСД

20 година за Српску

У том периоду број чланова СНСД-а је удвостручен и нарастао на 140.000. Предсједавајући Савјета министара БиХ од 2006. до 2010. године био је Никола Шпирић, такође из СНСД-а.

Локални избори 2008. су наставак одличних резултата СНСД-а са 37 начелничких позиција у Републици Српској и три у Федерацији БиХ, те око 500 одборничких мандата у локалним скупштинама.

СНСД након општинских избора 2010. године остаје најјача странка у Републици Српској - у Народној скупштини има 37 посланика и члан је владајуће коалиције са Демократским народним савезом и Социјалистичком партијом. У Представничком дому Парламентарне скупштине БиХ има осам посланика, предсједник Владе Републике Српске је Александар Џомбић, а од марта 2013. године за прву предсједницу Владе Републике Српске изабрана је Жељка Цвијановић, која је на њеном челу остала и након избора 2014. године.

На локалним изборима 2012. године СНСД осваја највећи број одборничких мандата, иако је изгубљен знатан број мјеста начелника општина. Опозиционе СДС, ПДП, НДП направиле су „блок против СНСД-а“ и то им је био једини програм, што се показало кроз лоше резултате њихове власти на локалном нивоу. Истовремено, то је била поука коалицији СНСД-ДНС-СП да се оно што успјешно функционише на републичком нивоу, треба преточити и на локални ниво, што је и учињено кроз припрему за локалне изборе у октобру 2016. године.

Дугогодишња власт постаје највећи противник сваке странке на власти, јер бирачи знају гласати против власти очекујући нешто боље од опозиције.

20 година за Српску

Нажалост, показало се да изостанак власти СНСД-а на нивоу БиХ, доводи Републику Српску у опасност одузимања њених уставних надлежности и финансијског дављења, што чине странке из Федерације БиХ када им се пружи прилика узимајући у БиХ власт изборне губитнике из Српске и климоглавце из СДС-а, ПДП-а и НДП-а.

Кршењем Дејтонског споразума интервенционизмом међународне заједнице одлукама Високог представника, насилно и противправно је промијењена уставна структура БиХ утврђена међународним уговором. СНСД се не мири са тим и зато је у својим активностима као приоритет поставио враћање одузетих надлежности референдумом као изразом народне воље. Уколико до краја 2017. године не буде видљивих процеса и мјерљивих резултата успостављања позиција Републике Српске у складу са Анексом 4. Дејтонског мировног споразума, СНСД ће предложити Народној скупштини Републике Српске да у току 2018. године распише референдум о самосталном статусу Републике Српске.

СНСД је свој побједнички пут наставио и на општим изборима 2014. године гдје је остварио релативну побједу. За Народну скупштину Републике Српске освојено је 29 мандата, а за Представнички дом Парламента БиХ шест посланика. Милорад Додик је по други пут предсједник Републике Српске што је подршка за наставак политике коју је водио и као предсједник СНСД-а. То обавезује на стално преиспитивање страначког дјеловања на свим нивоима власти у којој учествујемо, али и појединачног понашања које наноси штету општим интересима и СНСД-у.

Трајно обиљежје политике коју је СНСД водио свих ових двадесет година је одговорност према Републици Српској и жртвама које су дате за њен настанак и

Побједници | Милорад Додик, Небојша Радмановић и Милан Јелић

20 година за Српску

међународно признање потврђено Дејтонским споразумом и његовим анексима. Политика СНСД-а је од самог настанка била поштовање уставног уређења заснованог Анексом 4. Дејтонског споразума који је Устав БиХ. Због Дејтона смо за неке у Републици Српској били издајници, али ми смо остали досљедни у томе. У почетку смо имали подршку од стране међународне заједнице оличене у Високом представнику, али смо се разишли због противправног дјеловања структуре познате као ОХР. Никада нисмо били послушници ни њима ни политичком Сарајеву, што је давало снагу и Републици Српској. Нажалост сада су дио власти на нивоу БиХ они који су трећи пут заредом изгубили изборе у Републици Српској.

Са СНСД-ом Република Српска је определијелена за економску стабилност и европске интеграције али не по цијену губљења аутономне државности и дејтонске позиције одређене међународним правом. Настали смо као странка мира, зато се залажемо за демилитаризацију БиХ и регионалну сарадњу.

Оно добро што смо чинили за првих 20 година треба наставити, а оно лоше што се изродило у годинама бурног раста и власти, мора се препознати и одбацити. Због нас и наше политике одговорности која нам обезбјеђује изборне успјехе, а највише због Републике Српске и њеног опстанка.

Актив жена социјалдемократа

Страначко савјетовање | Требиње, 2009. година

„Српска заувјек” | кампања за опште изборе 2010. године

Четврти сабор СНСД-а | 2011. године

Емир Кустурица | Подршка СНСД-у

Матија Бећковић | Подршка СНСД-у

Локални избори | Бања Лука, 2012. година

 СНСД

Завршни митинг, кампања за опште изборе | Бања Лука, 2014. година

Пети сабор СНСД-а | 2015. година

Млади социјалдемократи - снага СНСД-а

Млади социјалдемократи - снага СНСД-а

Савез независних социјалдемократа је основан и постоји као странка слободе, мира и демократије.

СНСД се залаже за изградњу друштва благостања и социјалне правде путем парламентарне демократије и владавине права.

СНСД се залаже за остваривање свих права и слобода грађана предвиђених у Европској конвенцији за заштиту људских права и основних слобода без дискриминације по било ком основу, као што су: пол, раса, језик, вјероисповјест, политичко и друго мишљење, национално или социјално поријекло, као и за досљедно остваривање и провођење Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини.

По свом карактеру СНСД је независна и демократска политичка организација, отворена за све грађане који прихватају њен Програм и Статут.

СНСД сарађује са другим политичким странкама које имају иста или слична политичка опредјељења утемељена на демократским начелима и стандардима.

Савез независних социјалдемократа је политичка странка слободних људи и духа, странка мира, промјена и економског напретка, једнакости и правде, европске социјалдемократије и хуманих демократских промјена. Циљеви социјалдемократије - слобода, једнакост, правденост, социјална правда, солидарност и узајамна одговорност, подразумевају да сваки човјек може у слободи развијати своју личност као одговоран члан заједнице, и учествовати у политичком, економском и културном животу.

СНСД у перманентном остваривању тих циљева користи класичне инструменте социјалдемократије: снажну социјалну држава, развој тржишне економије, али и нове могућности које доноси ново вријеме: социјалну

20 година за Српску

интерактивну интеграцију кроз бригу о дјечи, бригу о породици, бригу о старијој популацији и новом пензионем систему, о праву и слободи рада у пстиндустријском друштву до социјално-управљивог капитала на интегрисаном европском тржишту.

Општим оквирним споразумом за мир у БиХ окончан је тргични сукоб у региону и установљена БиХ као заједничка држава два ентитета и три конститутивна народа. Мировни споразум је минимум политичког договора у БиХ, али и међународни споразум који се стално налази на удару политичких снага које завршетком рата нису оствариле своје циљеве. Његова ревизија би довела до нових тензија и сукоба у читавом региону. Мировни споразум и Уставни оквир могуће је мијењати само консензусом и искреном вољом ентитета, конститутивних народа и грађана у БиХ. Сваки покушај мајоризације или наметања рјешења извана или изнутра само же креирати атмосферу неповјерења и БиХ донијети неизвјесну и нестабилну будућност.

Републику Српску, српски народ схвата као услов опстанка у БиХ. Принципе уставног уређења Републике Српске и БиХ којима се гарантују људска права и склободе у складу са међународним стандардима, национална равноправност, социјална правда, владавина права, тржишна привреда, вишестраначки систем парламентарне демократије - основни су постулати СНСД-а. То су наша истинска опредјељења, уграђена у страначке активности и документа.

СНСД има праксу да на Сабору, свом највишем органу, који се по правилу одржава сваке четири године, усваја декларације које представљају основне правце дјеловања у наредном периоду. На V Сабору, одржаном 2015. године, Савез независних социјалдемократа усвојио је три декларације:

- Република Српска слободна и самостална - будућност и одговорност
- Декларација о економском развоју
- Декларација о антифашизму

Прије свега декларација „Република Српска слободна и самостална“ показује да у овом тренутку фокус свог дјеловања СНСД усмјерава на враћање надлежности Републици Српској, које су јој неуставно, одлукама високог представника, одузете, све до доношења одлуке о самосталности.

Организациона структура утврђена је Статутом СНСД. Највиши орган странке је Сабор, који се одржава по правилу сваке четврте године. Сабор чине делегати свих општинских и градских организација СНСД-а. Сабор доноси главне смјернице за политичко дјеловање СНСД-а, усваја измјене Статута и бира:

- Предсједника СНСД - представља и заступа СНСД, предлаже и спороводи политику, надзире функционисање укупне организације;
- Главни одбор СНСД - бави се стратешким питањима провођења политике СНСД утврђене на Сабору;
- Статутарну комисију - тумачи Статут и друга општа акта СНСД; и
- Надзорни одбор - обавља контролу и надзор рада органа СНСД.

Највиши орган одлучивања у периоду између два Сабора је Главни одбор СНСД (ГО), који броји 321 члана. У Главни одбор се бирају представници скоро свих општинских одбора из Републике Српске и ФБиХ, а кооптирају се и посланици, делегати итд.

Мање и оперативније тијело, које се чешће састаје, је Предсједништво СНСД, који се састоји од 45 чланова и представља политичко-извршни и оперативни орган СНСД којим руководи Предсједник СНСД-а.

Предсједништво СНСД-а на својој сједници именује извршне секретаре и то по једног за сваку изборну јединицу за Народну скупштину Републике Српске и једног за ФБиХ.

Предсједник СНСД-а у циљу оперативнијег рада сазива Извршни комитет СНСД који броји 10 чланова - предсједник, потпредсједници, генерални секретар, предсједница АЖС, предсједник МСД и предсједник Политичког савјета.

20 година за Српску

Сљедећа степенница у организацији СНСД-а је општински одбор (ОО), односно градски одбор (ГрО) који су задужени за организацију СНСД-а на територији једне општине/ града. СНСД тренутно има око 80 општинских и градских одбора у РС и ФБиХ.

Основна организациона јединица у СНСД-у је мјесни одбор, који је по правилу везан за једно бирачко мјесто које броји до 1000 бирача. Тако СНСД данас има преко 2000 мјесних одбора. Мјесни одбор минимално чине предсједник мјесног одбора, потпредсједник, представници младих и жена, а по потреби и више чланова.

У оквиру СНСД-а постоје организације младих и жена. Под младима се подразумијевају сви чланови млађи од 30 година, и они чине организацију која се назива Млади социјалдемократи (МСД). Жене имају своју организацију названу Актив жена социјалдемократа (АЖС). Одлуком Главног одбора могу се формирати и други организациони облици у оквиру СНСД, као нпр. Актив пензионера.

Савез независних социјалчдемократа тренутно има преко 180.000 чланова, од тога око 55% мушкараца и 45% жена.

Чланова млађих од 30 година има око 30.000.

Уже руководство СНСД

- Предсједник СНСД - Милорад Додик
- Потпредсједници СНСД - Жељка Цвијановић, Небојша Радмановић, Никола Шпирић, Радован Вишковић и Марко Видаковић
- Генерални секретар СНСД - Лука Петровић
- Предсједница АЖС - Нада Тешановић
- Предсједник МСД - Душан Петровић
- Предсједник Политичког савјета - Славко Митровић

V Сабор Савеза независних социјалдемората

Источно Сарајево, 25. април 2015. године

ДЕКЛАРАЦИЈА

**РЕПУБЛИКА СРПСКА – СЛОБОДНА И САМОСТАЛНА
БУДУЋНОСТ И ОДГОВОРНОСТ**

Садашњој Босни и Херцеговини мјесто и начин постојања, наметнула је историја, распадом биполарног свијета и властите државе – Југославије. Грађански рат у БиХ подијелио је предратну југословенску републику по националним шавовима и довео до етничке територијализације.

Непомирљиви национални ставови о уређењу БиХ, узроковали су трагични сукоб завршен мировним споразумом, уз гаранцију сусједних држава – Србије и Хрватске, те великих сила као свједока потписивања у Паризу 14. децембра 1995. године.

Настанак Републике Српске је био одговор на неуставно растакање Југославије као заједничке државе и намјере бошњачког вођства да свим средствима од БиХ направи државу по мјери само њиховог народа. Легитимни и легални ставови представника српског народа у органима БиХ о могућим рјешењима кризе, одбачени су прегласавањем и кршењем Устава предратне БиХ. Изјава Алије Изетбеговића да ће жртвовати мир у БиХ за независност, била је позив на остварење циљева из Исламске декларације.

Међународноправни статус Републике Српске несумњиво је одређен њеним положајем стране-учеснице у мировним преговорима у Дејтону и стране-потписнице свих анекса међународног уговора познатог као Општи оквирни споразум за мир у БиХ (Дејтонски споразум). Зато је Преамбулом Устава

Републике Српске изражена „опредијељеност Републике Српске за потпуно поштовање и доследно примјењивање Општег оквирног споразума за мир у БиХ, којим се недвосмислено прихвата, потврђује и гарантује уставноправни положај Републике Српске, као једног од два ентитета у саставу БиХ“.

Република Српска је унијела у мировне преговоре своју територију и власт. То је била полазна основа и међународноправна легализација резултата међунационалних сукоба у БиХ као последица разарања Југославије. То мора бити уважено и у уређивању међусобних односа за могућу будућност. Дејтонски споразум је створио БиХ састављену од два ентитета са равноправним конститутивним народима. Неуставно прекрајање и дописивање Устава БиХ наметнутим одлукама високих представника, изазивали су кризе у њеном функционисању и будућност БиХ чиниле неизвјесном.

Федерација БиХ као територијални ентитет бошњачког и хрватског народа настала као ратни савез за окончање њиховог сукоба, показује неодрживост без институционално-правне заштите и остваривања интереса Хрвата као малобројнијег народа.

Дводеценијско постојање послеријатне БиХ установљене мировним преговорима, још није дефинитивно одредило њену будућност. Кршењем Дејтонског споразума, БиХ није ни добила шансу да провођењем његових анекса као избалансираних докумената, оствари пут помирења и повјерења као темеља изградње тронационалне сложене државе. Умјесто тога, неправно насиље од стране дијела међународне заједнице оличене у Високом представнику и ОХР-у, довело је до сталне нестабилности БиХ.

Каквој будућности тежимо? Да ли будућност очекивати као ствар туђих планова, акција и реакција? Сматрамо да је обавеза политичких представника свих народа и грађана, да унутрашњим дијалогом и договорима, највећим дијелом сами одређујемо могућу заједничку будућност.

У БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ:

- тоталитарна свијест није замијењена већ јој се праве сурогати у којој може постојати само једнонационална истина о протеклом рату;
- БиХ није и неће имати једну истину нити ће рат имати исто одређење. За једне агресија Србије и понекад Хрватске, за друге међунационални и грађански рат, онемогућава правду за жртве и казну за злочинце, а да то буде прихваћено од већине њених становника;
- „Сребреница“ као навођени ратни злочин није ни у припреми ни у изведби била само домаће недјело, а манипулација бројем жртава оптеретила је односе у БиХ и региону,
- БиХ је још увијек мјесто оспоравања равноправности народа и ентитета што кочи могући развој и троши вријеме на њеном европском путу;
- упорно покушавају стварати државу у којој ће најбројнији бити „равноправнији“ у односу на друге које треба потискивати манипулацијом и мајоризацијом,
- креирањем селективне правде од наметнутог бе-ха правосуђа настављају ратну пропаганду о жртвама и злочинцима,
- свака расправа о рату и оспоравање лажних стереотипа као последицама пропаганде о жртвама и хистерично ућуткивање, води све дубљим подјелама, умјесто помирења, повјерења и одрживог економског развоја.

МОГУЋА БУДУЋНОСТ:

Дејтонска БиХ је Уставом предвиђена као сложена држава конфедерално-федералног типа са само десет јасно дефинисаних надлежности. Устав БиХ је чланом 3.3.а) недвосмислено одредио да **„све државне функције и овлашћења која нису овим Уставом изричито додијељена институцијама Босне и Херцеговине, припадају ентитетима“**.

Дејтонска БиХ би била корисна за њене ентитета, који би тако уз своје изворне/уставне надлежности имали и припадајућа финансијска средства за економско-социјалну одговорност, како то предвиђа Устав БиХ.

Три територијалне јединице у БиХ (и Брчко-Дистрикт), потврдиле би мировно одређење о три конститутивна народа. Нова административно-територијална организација Федерације БиХ може коначно и јасно одредијелити пут стабилне и одрживе БиХ у њеним међународно признатим границама. **Република Српска ни политички ни територијално не прихвата задирање у њена права.**

Данашња БиХ је са преко 70 институција и 23.000 чиновника (умјесто само 7 утврђених Уставом БиХ који би имали 3-4 хиљаде запослених), урушава позицију цјелокупног становништва, јер ентитети не могу остваривати своје уставне и законске обавезе и одговорност. У многим анализама, домаћих и међународних организација, констатована је нефункционалност и нерационалност Анти-Дејтонске БиХ, која чини штету Републици Српској. Огромни су трошкови финансирања наметнутих и измишљених институција на нивоу БиХ, које не служе никоме, осим што воде економском исцрпљивања оба ентитета. Уз то, неријешени међунационални односи у Федерацији БиХ, кочница су цијелој БиХ на путу европских интеграција.

ПОЗИВАМО

Политичку и стручну јавност, невладине организације, синдикате и струковна удружења, академску заједницу, представнике међународне заједнице и све друге, на остваривање:

- **Политичке одговорности** за доследно провођење Дејтонског споразума, а поготово његовог најважнијег анекса 4. – Устава БиХ;

20 година за Српску

- **Економске и социјалне одговорности** која произилази из Уставом постављених односа БиХ и устава ентитета као саставница. То је могуће кроз организовање уставних економских надлежности ентитета у БиХ као јединственом економском простору;
- **Хармонизације и координације** као принципа сарадње ентитета у одрживом развоју БиХ. Досадашња пракса наметнутих и изнуђених рјешења, није донијела никоме корист, осим нових спорења. Истрајавање дијела међународне заједнице на таквим односима, показује неспремност да се схвате и прихвате различита виђења узрока рата и послјератних односа. Отворено говорећи, могући закључак да то и јесте намјера одржавања БиХ у стању међунационалних тензија, остварење „државе на чекању“;
- **Престанка противправног протектората** оличеног у Канцеларији Високог представника чиме се БиХ непотребно и штетно држи заробљеном и онеспособљеном за унутрашњи договор.

РЕПУБЛИКА СРПСКА

Мора имати неопходан степен јединства у оцјени ситуације у БиХ, као услов за заједнички наступ према ФБиХ и неодговорном дијелу међународне заједнице. Не прихватамо политику засновану на ратној пропаганди и наметнутим стереотипима о кривцима и жртвама само из једне нације, нити прихватати селективну правду наметнутог Суда и Тужилаштва БиХ.

Немамо право чекати даље кршење међународног Дејтонског споразума и урушавање права Републике Српске што извјесно води њеном нестанку, уз празан садржај, а све у име наводних евроатлантских интеграција. Одржавање неизвјесне будућности БиХ не може бити пут Републике Српске. Правни систем

Републике Српске је усклађен са Дејтонским споразумом и омогућава легитиман и легалан начин изјашњавања на референдуму о нарушеном статусу, односно о стриктној примјени Устава БиХ. Новим Уставом Република Српска треба потврдити и одбранити своју уставноправну позицију одређену Дејтонским споразумом и његовим анексима, чиме ће се остварити и члан 3. њеног садашњег Устава (амандман 56), по коме **„Републици припадају све државне функције и надлежности осим оних које су Уставом Босне и Херцеговине изричито пренесене на њене институције“**.

Слобода Републике Српске задобијена борбом српског народа, потврђена међународним споразумом, захтијева све припадајуће надлежности, осим оних који су изричито Уставом БиХ дате у надлежност органа на нивоу БиХ. Слободна Република Српска има право, а још више обавезу, расправити о остваривању својих интереса у БиХ.

Слободна Република Српска је самостална држава у оквиру својих садашњих граница. Слободна и самостална Република Српска је спремна без одлагања да се укључи у европске интеграције, и очекује помоћ и подршку са те стране.

САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА својим политичким програмима се определијелио за примјену Дејтонског споразума. Двадесет година неуспјелог међународног експеримента анти-Дејтонске БиХ, захтијева и обавезује на одговорност. Зато предлажемо:

1. Размотрити анализу функционисања, организовања и финансирања Босне и Херцеговине у дијелу надлежности које јој нису дате Уставом БиХ. Понудити Федерацији БиХ да ентитети постепено преузимају неправно пренесене уставне надлежности ентитета у економској области, водећи рачуна о временској реалности и путу БиХ до пуноправног чланства у ЕУ.

20 година за Српску

2. Сматрамо да Народна скупштина Републике Српске као највиши орган стране-потписнице свих анекса Дејтонског споразума, треба донијети одлуке о самосталности Републике Српске као начину остваривања њеног уставноправног положаја у Дејтонској БиХ;
3. У случају противправних активности Високог представника и инструментализованог правосуђа, Република Српска треба донијети одлуке о стриктној примјени Устава БиХ и Устава Републике Српске и одредити временске рокове за њихово провођење. Република Српска ће законом регулисати које акте донесене од органа БиХ ће примјењивати на простору Републике Српске.
4. Повеља Уједињених нација као највиши документ међународног права, прокламује развијање пријатељских односа међу народима заснованих на поштовању начела равноправности и самоопредјељења народа. Бивше југословенске републике имале су много мањи степен државности него ентитети у БиХ, а признаване су као независне државе. Чак је призната независност Косова на основу декларације посланика нелегалне скупштине, иако је Косово и Метохија била само аутономна покрајина у саставу Србије. Право на самоопредјељење припада и Републици Српској, уколико други буду истрајавали на кршењу Дејтонског споразума.
5. Уколико до краја 2017. године не буде видљивих процеса и мјерљивих резултата успостављања позиција Републике Српске у складу са Анексом 4. Дејтонског мировног споразума, Народна Скупштина Републике Српске треба у току 2018. године расписати референдум о самосталном статусу Републике Српске.

20 година за Српску

6. На основу резултата референдума, органи власти Републике Српске сходно улози стране утврђене Анексом 4. Дејтонског мировног споразума, Федерацији БиХ предложити мирно раздруживање и обострано истовремено признање.
7. Да се на простору БиХ од тада самосталних држава формира Унија држава БиХ, са отвореним границама, слободним кретањем људи и роба.
8. Након утврђивања самосталног статуса да Република Српска без одлагања затражи приступање ЕУ уз прихватање њених правних тековина.

V Сабор Савеза независних социјалдемората

Источно Сарајево, 25. април 2015. године

Полазећи од чињеница:

- да протеклих година транзиција у БиХ, коју је, углавном, конципирала, водила и често финансирала међународна заједница, није дала очекиване резултате;
- да либерални концепт тржишне привреде, у земљи са дубоким структурним поремећајима и ниским кредитним рејтингом, није покренуо економски развој и довео до рационалног коришћења ресурса;
- да либерализација спољне трговине није подстакла здраву конкуренцију и није довела до ширег интегрисања привреде са привредом окружења и Европске уније;
- да је обећана европска будућност земље још увијек далека и неизвјесна визија која захтијева низ озбиљних реформи, изградњу капацитета институција, много координације, прилагођавања, уважавања и разумијевања;
- да су инвестиције, домаће и иностране, далеко испод потребног нивоа;
- да узроци свјетске економске кризе потичу од начина економског развоја најразвијенијих земаља свијета, али са снажним негативним посљедицама по мале и неразвијене земље;
- да Република Српска постоји и функционише у политички нестабилном и нефункционалном окружењу БиХ, које се по свјетским стандардима сврстава у ризичне, чиме се повећава ризик пословања и отежава економски развој;
- да се у читавом послеријатном периоду одржава релативно висока незапосленост која представља један од најтежих економских и социјалних проблема РС;

20 година за Српску

- да у условима успореног послеријатног развоја економске и социјалне посљедице рата још нису саниране, те да је још увијек релативно висок степен сиромаштва становништва, да су неуједначене шансе за успјех и мали изгледи за брзи излазак из сиромаштва;
- да је, у условима високе незапослености и недосљедног дјеловања институција, широко распрострањена сива економија која посебно погађа приходе ванбуџетских фондова и угрожава и онако низак стандард пензионера, као и обим и квалитет здравствених услуга и социјалне заштите;
- да је тржиште рада нефлексибилно и са ограниченом конкуренцијом за свако радно мјесто;
- да су, у условима ниског степена економске динамике и недовољно флексибилног економског система, успостављени висока великвидност привреде, висока унутрашња дуговања, висока каматна стопа и низак ниво финансијске дисциплине и одговорности;
- да корупција у дијелу институција и предузећа, нетранспарентно пословање са повезаним лицимама и различити облици утаје пореза и доприноса погоршавају пословни амбијент и нарушавају углед власти и цијеле Републике Српске;
- да је ограничено, споро и недовољно ефикасно дејство правне државе у заштити имовине, пословања и права учесника у економским трансакцијама;
- да, и поред реформи, још увијек постоји нефункционална организација институција, скупа државна администрација, бирократски однос дијела институција и низак ниво ефикасности институција;
- да Европска унија покреће иницијативу за нови круг економских и социјалних реформи, тражећи ефикаснији начин координације на путу интегрисања у Европску унију;
- да поларизација интереса великих сила и међународни конфликти имају све већи утицај на економски и друштвени развој у Региону,

Свјестан своје улоге и одговорности у таквим околностима, одлучан да очува водећу политичку улогу у обликовању политичке, социјалне и економске будућности РС, спреман да поведе реформе и сарађује са свима који прогресивно дјелују у правцу побољшања услова живота становништва РС, V Сабор Савеза независних социјалдемократа доноси

Д Е К Л А Р А Ц И Ј У о економском развоју

1. Основни концепт транзиције, постављен од међународне заједнице послје рата, доживио је неуспјех у БиХ. Структурни поремећаји економије у БиХ се продубљују, живот становништва се не поправља, европска перспектива земље је потпуно неизвјесна... И поред снажних удара економске, социјалне и политичке кризе не постоје иницијативе које би понудиле нову перспективу. Велики број људи, поготово младих, више не вјерује да им БиХ може понудити перспективну будућност. Главни иницијатор и финансијер реформи у послјератној БиХ била је међународна заједница. Данас, када је потребно стимулативније пословно окружење за стране и домаће инвеститоре, међународна заједница нема велики интерес, а могло би се рећи ни потребни ауторитет, за провођење новог круга реформи. То је разлог више због кога ће СНСД иницирати да РС, у оквиру својих надлежности, покрене и проведе реформе како би побољшала пословно окружење за домаће и стране инвеститоре. Нови круг реформи, мора дати шансу знању, иновацијама, предузетништву и конкуренцији, затим треба исправити грешке у процесу транзиције, дати одговоре на изазове кризе и допринијети промјени привредне структуре и повећању конкурентности домаће привреде.
2. СНСД је спреман на широку сарадњу са свим нивоима власти и међународним институцијама у провођењу економских реформи и

убрзавању процеса интеграције у Европску унију. Међутим, он неће чекати да рјешења за излазак из кризе и напредак економије добије од међународне заједнице или институција БиХ. Сви савјети су добродошли, али СНСД је свјестан да сами морамо трагати за властитим начином прилагођавања и јачања домаће привреде, како бисмо обезбиједили повећање инвестиција, повећање запослености и брже и правичније рјешавање социјалних проблема, те распоред терета кризе према економској снази.

3. СНСД ће у наредном периоду бити посвећен унапређењу услова пословања. Иницираће се да сви закони којима се уређује пословање на територији РС буду подвргнути анализи у циљу увођења најбољих рјешења и примјене верификованих добрих искустава из других земаља, како бисмо успоставили пословни амбијент стимулативан за инвестиције, запошљавање, примјену модерних технологија и повећање извоза. Наш циљ је претварање Републике Српске у једну од најпожељнијих дестинација за инвестиције.
4. Да би измијењени закони имали за посљедицу стварно побољшање услова пословања у РС, СНСД ће се залагати за широку реформу институција РС и БиХ. Основни правци реформи у овој области биће усмјерени на јачање правне државе, посебно у пословној сфери, затим на брзо, јефтино и транспарентно провођење закона. Такође, кроз реформу институција РС треба понудити квалитетне јавне услуге и добра који су значајни за унапређење пословања и побољшање услова живота становништва.
5. Ако желимо управљати властитим развојем, господарити властитим ресурсима, повећати запосленост и стандард становништва, стварати и јачати средњу класу, неопходно је подизање конкурентности домаће привреде. Да би се то постигло, потребна је нова стратегија интегрисања

ресурса, знања, технологије и тржишта, односно потребна је модерна стратегија реиндустријализације која ће зауставити деиндустријализацију, побољшавати привредну структуру, подстицати иновације, образовање чинити селективнијим, интегрисати науку и привреду и отворати нова и добро плаћена радна мјеста. Да бисмо повећали учешће у међународној трговини, на свјетском тржишту морамо понудити конкурентније производе. Свијету нећемо моћи понудити конкурентније производе ако у РС не развијемо конкуренцију у производњи, услугама, иновацијама, науци, запошљавању... Због тога ће СНСД посветити посебну пажњу подстицању слободе предузетништва, стимулисању примјене модерне технологије у производњи, стимулисању примјене иновација у производњи, подстицању стварања кластера, подстицању промоције домаћих производа на сајмовима у иностранству, контроли одржавања конкуренције на домаћем тржишту, заштити домаћих произвођача од нелојалне конкуренције и монопола...

6. СНСД ће иницирати успостављање новог приступа иновацијама у производњи који подразумијева далеко већи степен повезаности привреде, универзитета и научно-истраживачких организација, уз финансијску подршку државе. Иновације требају постати основа трајне конкурентности привреде, али и мјера успјешности образовања, науке и облика сарадње привреде, науке и државних институција. Залагаћемо се за успостављање адекватнијег облика финансирања иновација, истраживања и развоја кроз формирање фондова ризичног капитала који би подржавали предузећа која су у сфери иновативних и брзорастућих индустрија и отворили могућност привлачења страног ризичног капитала јер су домаћи ресурси скромни као и само домаће тржиште капитала.
7. Битан фактор повећања конкурентности домаће производње и провођења реиндустријализације је доступност модерне технологије. У

условима деценијског заостајања технолошког развоја непримјерено је очекивати да домаћа индустрија брзо повећа конкурентност. Због тога, СНСД ће се залагати за нову стратегију технолошке обнове домаће индустрије, укључујући и укидање свих дажбина везаних за увоз машина и опреме за индустрију, као и ослобађање опорезивања реинвестиране добити у набавку опреме и машина за потребе индустрије. Наравно, саставни дио стратегије технолошке обнове мора бити и поштивање стандарда којима се штити здравље људи, запослених и природна околина.

8. Ако већ трпимо посљедице технолошког заостајања и ниске конкурентности, морамо бити свјесни предности које смо због тога задржали у области здравог земљишта, вода и шума, а које су од велике вриједности за развој у модерним условима. Ако искористимо те предности, Република Српска може постати значајан произвођач биолошки вриједне и хигијенски исправне хране, не само за своје становништво, него и за извоз по вишим цијенама. Да би се то остварило, потребно је, поред ресурса, имати сертификате о квалитету земљишта, биљака и биљних производа издате од овлашћених институција. Република Српска може најбрже промијенити структуру пољопривредне производње, повећати њену конкурентност и развити низ синергетских ефеката које пољопривреда ствара за развој индустрије, али и побољшање социјалних и економских услова живота становништва. Такође, врло значајан ресурс Републике Српске су шуме и шумско земљиште који могу, уз рационалнију стратегију организације и употребе ресурса, врло брзо постати значајан покретач повећања конкурентности домаће дрвопрерађивачке индустрије. Уз релативно мала улагања и уз примјену модерног начина управљања ресурсима у пољопривреди, те уз измијењену политику подстицања пољопривредне производње, обим производње у пољопривреди се може значајно повећати, побољшати његова структура, пољопривреда учинити рентабилнијом, повећати

20 година за Српску

здравствена сигурност хране на нашем тржишту, обезбиједити производи за супституцију увоза и створити сировинска основа за развој прехранбене индустрије.

9. Да би привреда bila конкурентнија, мора бити праћена врло ефикасном и јефтином државном администрацијом. СНСД се залаже за скраћивање и поједностављење свих административних облика комуникације државе и привреде, од оснивања предузећа до предаје пословних извјештаја. Држава мора водити политику стабилних трошкова пословања, укључујући и растерећење привреде од неких намета, поготово у сфери рада. СНСД се залаже за стабилно и подстицајно привредно окружење, у коме су послодавци мотивисани да дају добре предузетничке идеје, нова радна мјеста, ефикасан избор технологије и добро управљање, а радници да дају рад високе продуктивности, јер висока продуктивност рада најбоље штити радника и његова права.
10. Упоредо са глобализацијом свјетске економије јача конкуренција у условима инвестирања између земаља. СНСД је тога свјестан и стално се залаже за унапређење пословног амбијента. Посљедњих година РС је унаприједила амбијент за пословање и оснивање предузећа. Међутим, чињеница да имамо недовољно страних инвестиција обавезује нас да стално радимо на унапређењу пословања у РС и да примјењујемо најбоља искуства других земаља. У том смислу, потребно је: наставити усавршавање уведеног једношалтерског система регистрације предузећа, увести регистрацију предузећа путем интернета, увести електронско подношење пореских пријава, увести поједностављени систем плаћања пореза и доприноса на плате, скратити вријеме и поједноставити процедуру добијања радних дозвола за иностране предузетнике и извођаче инвестиција, правним средствима штити инвеститоре, посебно имовину и извршење уговорених обавеза и сл.

11. За СНСД од посебног интереса је успостављање правне државе. Посебна пажња мора се посветити правној сигурности пословања. Држава мора врло ригорозно и врло оштро заштити права повјерилаца. Не може бити ефикасне економије, инвестиција, нових радних мјеста, високог стандарда и добре социјалне заштите у земљи у којој држава штити дужнике. Извршење уговорених обавеза је механизам преко кога функционише модерна привреда. Држава мора истрајати на убрзавању судских поступака којима се обезбјеђује извршење уговорених обавеза. У свим судским и вансудским поступцима арбитража у области пословања залагаћемо се за заостравање санкција према онима који крше пословни морал и доприносе прекиду континуитета пословања, чиме се угрожава економски систем у цјелини. Посебна пажња биће усмјерена на заштиту од корупције свих поступака правне заштите пословања.
12. Либерализована трговина је саставни дио европских и регионалних интеграција. У таквим датим условима, за СНСД домаћа производња и радна мјеста се најбоље штите добрим условима привређивања. Иако су учињени почетни напори у побољшању пословног амбијента, он је још увијек недовољно стимулативан и посебно недовољно сигуран. Мјере за растерећење привреде морају бити изведене из свеобухватне функционалне анализе свих намета које плаћа привреда и становништво. СНСД ће инсистирати да свака институција РС да допринос унапређењу пословања у РС тако што ће предложити и провести мјере за растерећење привреде и поједностављивање пословања у РС. По томе треба мјерити успјешност рада људи запослених у јавној администрацији и органима власти РС.
13. СНСД се залаже да се РС одрекне дијела јавних прихода у корист привреде и да из буџета инвестира у стварање бољих услова пословања. Међутим, СНСД не жели да се јавним новцем покривају трошкови лошег

пословања, промашене инвестиције предузећа и богаћење власника предузећа. СНСД се залаже да привреда и држава у партнерском односу уреде пословање по највишим стандардима који вриједе у Европи и у Региону, али жели да види предузећа која на тржишту остварују резултате, која се прилагођавају новим условима пословања, која примјењују нове технологије, освајају нове производе, извозе на нова тржишта, запошљавају људе и ресурсе. Такође, СНСД жели да у Српској види стране банке, осигуравајућа друштва и трговинске ланце као дио домаћег економског система, као субјекте који преузимају ризик пословања, који су партнери домаће привреде, који подстичу развој, доприносе интегрисању тржишта Српске у шире тржиште.

14. СНСД се залаже да политика растерећења привреде истовремено буде праћена са политиком заштаравања финансијске дисциплине. СНСД се залаже за изградњу система који је стимулативан за легално пословање, легално посједовање имовине, легално стицање богатства и легално ступање у облигационе односе. Сва дуговања јавног новца морају бити стављена на увид јавности, репрограм пореских обавеза мора бити изузетак коме претходи контрола пословања и ревизија пословања са повезаним лицима, запошљавање „на црно“ и обрачун пореза и доприноса на нижу основицу представљају утају пореза, односно кривично дјело, неопходна је забрана регистрација нових предузећа свим повезаним лицима са предузећем које је у стечају, до окончања стечајног поступка и слично.
15. Контролисање поријекла имовине за СНСД никада није било спорно. Контрола и праћење стицања имовине треба да буде континуирани задатак Пореске управе на начин како се то ради у цивилизованим земљама свијета. Извори богатства сваког грађанина морају бити регистровани у Пореској управи. Поређењем пријављеног дохотка и

имовине грађанина утврђује се покриће имовине приходима. Имовина која нема покриће у опорезованом дохотку је предмет одузимања. Залажемо се за континуирано вођење овакве политике и информисање јавности о резултатима рада Пореске управе у циљу повећања транспарентности пословања, смањења сиве економије и корупције.

16. СНСД је убијеђен да се транспарентним трошењем јавног новца, транспарентним провођењем јавних набавки и давањем под концесије државних ресурса јача интерес инвеститора за РС. Унапређење транспарентности подразумијева укидање било каквог привилегованог статуса за предузећа, банке, осигуравајуће куће, фондове или било коју другу установу. Транспарентним трошењем јавног новца јасно морамо ставити до знања јавности и потенцијалним инвеститорима да смо чврсто определијељени против тајкунизације и колонизације РС и појединих сектора њене индустрије. СНСД је определијељен за развој пословног сектора Српске у коме се опстаје на основу конкурентности верификоване на тржишту, а не на основу било каквих привилегија.
17. Висока незапосленост и перцепција високог степена „рада на црно“ представљају један од основних економских и социјалних проблема Српске. У таквим условима, СНСД своје дјеловање усмјерава на повећање броја нових радних мјеста. У том циљу, морамо се ослободити низа наслијеђених предрасуда о запошљавању и кренути у процес обликовања транспарентног тржишта рада које привреди обезбјеђује продуктивну радну снагу, а радницима сигурне и добро плаћене послове. СНСД није спреман више подржавати програме запошљавања чији се крајњи ефекат своди на увећавање броја запослених у администрацији или привремено запошљавање. СНСД се залаже за нове методе подстицања запошљавања. Залажемо се да Српска измијени прописе о запошљавању, порезима и доприносима тако да послодавац

својим повећањем запослености сам себи креира подстицај: што више запосли радника, ефективна цијена радне снаге му је нижа, односно директно остаје више новца предузећу.

18. СНСД је свјестан грешака у запошљавању које су чињене протеклих деценија. Конкуренција за радна мјеста је готово елиминисана, тако да се велики број младих људи више и не труди да се изложи врло селективном образовању и не бира занимање у складу са тржишним потребама. Нажалост, велики број људи рачуна да ће до запослења доћи кроз неки облик корупције. Такав однос према запошљавању је пријетња опстанку економског система. СНСД се залаже за нови стратешки приступ запошљавању, поготово младих људи. Залажемо се за синхронизовану реформу образовања и запошљавања како би се ојачала улога тржишта у избору занимања, у обликовању наставних програма и отварању конкуренције за свако радно мјесто. Запошљавање третирамо као економски, а не као социјални проблем. Желимо зауставити ширење структурне незапослености која је већ присутна у високом степену. Економским приступом настојаћемо подстаћи конкуренцију знања, искуства, лојалности компанији, тежњу за усавршавањем и напредовањем у струци, што доприноси повећању продуктивности рада.
19. СНСД ће се залагати за ефикасније институције и администрацију, подразумијевајући под тим већи обим и квалитет јавних услуга и јавних добара, краће рокове извршења административних процедура, заштиту права и достојанства грађана, транспарентно и рационално трошење јавног новца... Због тога ће своје дјеловање усмјерити на: (1) успостављање ефикасних и јефтених институција с циљем повећања доприноса институција рјешавању социјално-економских проблема и смањења јавних трошкова којима су оптерећени привреда и становништво; (2) успостављање новог система државних подстицаја који би се

све више огледао у подршци јачању конкурентности домаћих предузећа, а све мање на државним трансверима привреди; (3) везивање постојања и развоја институција за њихов допринос економском развоју и повећању конкурентности домаћих ресурса.

20. Јавна предузећа имају значајан утицај на обезбјеђивање стабилних услова привређивања у земљи. Од посебног интереса за економију у цјелини је да њихове услуге и производи буду континуирано доступни и по конкурентним цијенама. СНСД ће се залагати за успостављање општих принципа управљања јавним предузећима кроз које ће се обезбиједити њихова рационалност, ефикасно пословање и видан допринос развоју и стабилном функционисању цијеле економије. Јавна предузећа морају пословати на економским принципима, због чега се морају ослобађати волунтаристичког управљања и бирократског газдовања ресурсима, а држава мора бити спремна да прихвати већи утицај тржишта на њихово функционисање, укључујући и цијене производа и услуга.
21. Република Српска има претежан дио надлежности у обезбјеђивању социјалних и економских услова живота њених грађана. То је основни разлог због кога СНСД инсистира на ефикасности и рационалности општинских, градских и ентитетске власти, те на координацији са заједничким институцијама на нивоу БиХ у складу са уставним надлежностима. За СНСД је неприхватљиво повећање броја институција БиХ, повећање државне администрације и пренос надлежности са РС. Од заједничких институција очекује се да, у складу са уставним надлежностима, доприносе стварању повољнијег међународног оквира за пословање домаћих предузећа на иностраним тржиштима, као и да доприносе стабилности општих услова привређивања. СНСД ће захтијевати од заједничких институција да дају већи допринос потписивању већег броја споразума о избјегавању двоструког опорезивања, да обезбиједи

недискриминаторски приступ наше робе на инострана тржишта, да дају допринос међународној сертификацији домаћих производа, да допринесу елиминацији нелојалне конкуренције иностраних компанија, да спријече нелегалан увоз робе, да онемогуће избјегавање плаћања дажбина на граници, да воде политику рационалног управљања девизним резервама, да дестимулишу задржавање новца мимо привредних токова, да допринесе повећању повјерења инвеститора...

22. СНСД ће се залагати за избалансирану политику економске сарадње у свијету и Региону. Наша политика није унапријед предодређена као „западна“ или „источна“. Ми настојимо да баштинимо најбоља искуства из историје нашег народа, додајући им изазове модерног времена и рјешавајући проблеме нашег доба. Јасно нам је да се наша мала земља налази на мјесту преклапања гео-стратешких интереса великих сила и да се у таквим околностима морамо борити за просперитет нашег народа. Због тога, СНСД већ деценијама настоји да успостави добре односе, да нађе разумијевање и подршку и на „истоку“ и на „западу“, са мање или више разумијевања на некој од страна. У економском смислу, СНСД се залаже за слободан приступ инвеститора ресурсима РС без обзира са које стране свијета они долазили. За нас РС нема алтернативу, а сарадња у окружењу или сарадња са „западом“ или „истоком“, или и са једнима и са другима, зависе од тога да ли Република Српска у тој сарадњи има уважавање, поштивање њених надлежности, да ли јој се тиме отвара развојна перспектива, сигурност и свеопшти напредак.

У Источном Сарајеву,
25. априла 2015. године

V Сабор Савеза независних социјалдемократа

V Сабор Савеза независних социјалдемората

Источно Сарајево, 25. април 2015. године

Полазећи од слободарских традиција и историјски потврђене антифашистичке прошлости српског народа и цијелог напредног човјечанства;
Суочени са отвореним оживљавањем и јачањем различитих облика неонацизма и неофашизма;
Одлучни да се супротставимо политичким снагама настављача ових историјски превазиђених, мрачних и злочиначких идеологија;
Посвећени борби за мир, слободу, демократију, људска и грађанска права, толеранцију међу народима и земљама и економско-социјални напредак сваког човјека и цијеле заједнице;
Ми, учесници Петог Сабора Савеза независних социјалдемократата доносимо

ДЕКЛАРАЦИЈУ О АНТИФАШИЗМУ

Ове године у цијелом свијету навршава се седамдесет година од краја Другог свјетског рата и побједи над фашизмом и нацизмом, када је завршен највећи свјетски ратни сукоб у историји човјечанства, величанственом побједом коалиције међународних антифашистичких снага против нацистичких и фашистичких сила. То је почетак послератног демократског развоја свијета и савремене уједињене Европе чији је данас дио и Република Српска и БиХ.
На истој, побједничкој страни у оквиру антифашистичке коалиције у Другом свјетском рату, нашао се и српски народ и други народи бивше Југославије, и у тој борби изборили су своју слободу, очували државност, национални и културни идентитет и цивилизацијску перспективу.
Српски народ дао је огромне жртве и велики допринос антифашистичкој борби у току Другог свјетског рата, на чијим вриједностима је изграђена савремена Европа. Масовним учешћем у народно-ослободилачком партизанском покрету

за вријеме Другог свјетског рата, Срби су задобили своје мјесто на побједничкој антифашистичкој страни историје. Тај трајни доказ наше националне и европске политичке савремености, ми не заборављамо.

Седамдесет година од завршетка Другог свјетског рата и побједе над фашизмом и нацизмом, у региону и ширем међународном окружењу, јављају се разни облици неофашистичких, неонацистичких и других ретроградних, давно поражених идеологија, и екстремистичких, радикалних и милитантних покрета и организација. Под маском демократских слобода, настоје легализовати своје дјеловање у прерушеном политичком облику.

Отровна идеологија ових покрета као и у давној прошлости, када стекне одређени политички утицај, наноси непоправљиву штету прије свега њиховим властитима народима и државама, као и другим народима.

У таквој атмосфери руше се партизански споменици из Другог свјетског рата. У многим земљама поново се величају личности и појединци припадници фашистичких и нацистичких војних формација. Свјedoци смо и данас омаловажавања, порицања или оправдања холокауста, многи су нацисти и данас без осуде и примјерене казне. Нажалост, свјedoци смо опасне појаве и праксе у којој се појмови антифашизма и антифашистичке борбе, потпуно злоупотребљавају. Много је оних који политичким манипулацијама у јавности сами себи приписују тобожњи антифашистички карактер одричући другима стварни историјски смисао антифашизма. Тако вербални антифашизам постаје само прикривени облик политичког обрачуна против свих оних који се не уклапају у такав оквир мишљења.

Наш је задатак не дозволити омаловажавање и минимизацију антифашистичке борбе српског народа, као ни политичку ревизију и фалсификовање историје. Такви покушаји долазе од појединаца и група који су сљедбеници оних снага које су биле на губитничкој страни или су отворено подржавали фашизам.

20 година за Српску

Придружујемо се обиљежавању побједи над фашизмом 9. маја ове године широм свијета, у Москви, Паризу и Бриселу, на Дан побједи и Дан Европе. У то име, упућујемо наше поруке мира и изражавамо своју солидарност са свим напредним народима и државама као и нашу чврсту приврженост антифашистичким и другим демократским вриједностима и тековинама.

Вриједности савремене демократије и антифашистичке борбе уграђене су у темеље Републике Српске, Устав Републике Српске и институционални правни и политички систем.

САВЕЗ НЕЗАВИСНИХ СОЦИЈАЛДЕМОКРАТА ће његовати и афирмисати антифашистичке вриједности и тековине антифашистичке борбе српског народа у цијелом друштву, а посебно преношењем ових вриједности на младе генерације. Антифашизам је највећа цивилизацијска тековина прошлог вијека али и идеал наше прошлости, као и залог будућности.

Милорад Додик и Владимир Путин

СНСД

